

ናይ ብሕታዊ ሓበሬታኻ ምስ Crisis ምክፋል፥

- ❓ **ናይ ብሕታዊ ዝርዝራትካ ንሓትት ዘሎና ስለምንታይ ኢዩ**
- ❓ **ንምንታይ ኢና ንጥቀመሎም**
- ❓ **መሰላትካ ምርዳእ**

ሓበሬታኻ ንሓተሉን ንዕቅቦን ዘሎና ስለምንታይ ኢዩ

ን Crisis ሓገዝ ክትሓትትን ምሳና ከም ኣባል ክትሓብርን ከለኻ ብሕታዊ ሓበሬታ ክትህበና ንሓተካ። እዚ ሓበሬታ እዚ ንዓና ብሓቂ ኣገዳሲ እዩ። ቤት ንክትረከብ ዘድልዩካ ደገፍ ንምሃብ ምሳኻ ብሓባር ንክንሰርሕ ይሕግዘና።

ኣገልግሎትና ውጽኢታዊ ምዃኑ (ብዝግባእ ይሰርሕ ከምዘሎ) ንምርግጋጽ እውን ሓበሬታኻ ንጥቀመሉ ኢና።

ሓበሬታኻ እንጥቀመሉ ኻልእ መገዲ ከኣ ፖሊሲታትና ንምቕያርን ኣብ መጻኢ ግዳም ሓደር ምዃን ንምንካይን ኣብ እንጉበሮ ዕዮ ምሕጋዝ እዩ። ሓበሬታኻ በዚ መገዲ እዚ ምስ እንጥቀመሉ ከም ውልቀ-ሰብ ኣይክትፍለጥን ኢኻ

ገለ ነገራት ክትነግረና ምቹኡነት ዘይፈጥሩልካ እንተ ኾይኖም ሓበሬታ ክትህበና ኣየድልዩካን እዩ። ንኹሉ ኣገልግሎትና ክትጥቀመሉ እንተ ደሊኻ ግና ክትህበና ዜድልዩካ ሓበሬታ ክህሉ እዩ።

ኣባል Crisis ምስ ኩንካ ምሳና ውዕል ትኣቱ ኢኻ። ንኹሉ ግዜ ግዳም ሓደር ካብ ምዃን ምእንቲ ክትናገሩ ሓገዝን ምክርን ንህበካ ኢና። ንስኻ እውን፣ እቲ ግቡእ ሓገዝ ክንህበካ ንስኻ ብወገንካ ዘድልዩና ሓበሬታ ክትህበና ኢኻ።

እዚ መሰናድኦ ማለት ንስኻ ሓበሬታ ትህበና ንሕና ድማ ደገፍን ሓገዝን ክንህበካ ኾይኑ ከም "ውዕል" ጌርካ ክርኣ ይከኣል እዩ። ኣብዚ መሰናድኦ እዚ ክትቅጽል ምስ ዘይትደሊ ክትነግረና ትክእል ኢኻ።

ብመሰረት ሕጊ Crisis ብዛዕባኻን ብዛዕባ ኻልኣት ኣባላትካን ሓበሬታ ንምእካብን ንምምስራሕን ሕጋዊ መሰረት ክህልዎ ኣለዎ። እቲ ሕጋዊ መሰረት ከም ማሕበር መጠን፣ ዕዮና ብግቡእ ምእንቲ ክንጻዩ እንተላይ ፖሊሲታትና ንክንቅይርን ኣገልግሎትና ብዝሓሸ መገዲ ንክነመሓይሾን ሓበሬታ ኸም ዜድልዩና ንኣምን ኢና። እዚ ኸኣ ብተክኒካዊ መዳይ "ሕጋዊ ኣገዳስነት" ተባሂሉ እዩ ዚፍለጥ።

እቲ መሰናድኦ "ውዕል" ብተወሳኺ ምድላው ሓበሬታኹም ንክንእክብን ንክነመስርሖን ሕጋዊ መሰረት የዳልወልና ኢዩ።

ኣብ መወዳእታ ድሕነት ሰባት ንምዕቃብ ገለ ሓበሬታ ክንእክብ ኣገዳሲ እዩ። እዚ ኸኣ "ኣድላዩ ኣገዳስነታት" ተባሂሉ ይፍለጥ።

ሓበሬታዊ ብኸመይ ብውሕስነት ከም እንሕዞ

እቲ እትህበና ሓበሬታ — ናትካ 'ዳታ' — ኣብ ወረቓት ይኹን ኣብ ኮምፕዩተርና ብዘየገድስ ድሕንነትን ውሕስነትን እዩ ዝተሓዘ። ኣባላት ጉጅለና ነቲ ንዓኻ ዚዓይዎ ዕዮ ንምድጋፍ ሓበሬታዊ ተጠንቂቓም ይጥቀሙሉ እዮም።

ንኻልኣት ውድባት ዘድልዩካ ነገራት ንምምላእ ዝሓሸ ቦታ እንተልይወን፡ ብዛዕባኻ እተወሰነ ሓበሬታ ኸነካፍለን ንኽእል ኢና እንተኹነ ግን ወትሩ ፍቓድካ ክንሓትት ኢና። ብመሰረት ሕጊ ዓባይ ብሪጣንያ(UK) ብዘይካ እዚ ዚስዕብ ኩነታት ፈለማ ክይሓተትናካ ነቲ ተአፋፊ ሓበሬታኻ (ንኣብነት ጥዕናኻን ካልእ ኣብ ዚቐጽል ክፋል ተዘርዚሩ ዘሎ ሓበሬታኻን) ካብ Crisis ወጻኢ ንዝኹነ ይኹን ሰብ ወይ ውድብ ከነካፍሎ ኣይንኽእልን ኢና።

- ② ንምክልኻልን ድሕንነትን ንምሕላውን ሓደ ኣብ ሓደጋ ናይ ጉድኣት ዝርከብ ሰብ (እንተላይ ንዓኻ) ኬስዕብ ከም ዚኽእል እንዳምነሉ እንተኹይኑ፡ ሓበሬታ ኸነካፍል ኣሎና።
- ② ፖሊስ ከቢድ ገበናዊ መርመራ ንኽምርምር እንተ ሓቲቶምና ወይ ከኣ ብናይ ቤት ፍርዲ ትእዛዝ ኣቢልና ሓበሬታ ክንህብ መምርሒ እንተ መጺኡና ሓበሬታ ከነካፍል ኣሎና።

ፍቓድካ ኣገዳሲ እዩ

ብዘይ ፍቓድካ ብዛዕባኻ እተወሰነ ሓበሬታ ኣብ ናይ ሓበሬታ ማዕከን-ዳታ ኸንውስኽ ኣይንኽእልን ኢና። እዚ ሓበሬታ እዚ ነዚ ዝስዕብ የጠቓልል፡

- ② ዓሌታዊ ወይ ቀቢላዊ መበቐልካ
- ② ሓበሬታ ጥዕናኻ
- ② ሃይማኖታውን ፍልስፍናውን እምነታትካ
- ② ጾታዊ ኣረኣእያኻ
- ② ባዮሜትሪያዊ ሓበሬታ (ሕጂ ኸም ኣሰር ኣጸብዕቲ ዝሓመሰለ ነገራት ዘጠቓልል ሓበሬታ ኣይንእከብን ኢና)

ነዚ ዓይነት ሓበሬታ እዚ ኣብ ናይ ሓበሬታ ማዕከን-ዳታ ኸንውስኽሉ ወትሩ ፍቓድካ ኸንሓትት ኢና።

ብዘይካ እቲ ሕጊ ክንጥቀመሉ ኸም ዘየድልየና ዝገልጸልና እንተ ዘይኮይኑ ወይ ህጹጽ ኩነታት ከጋጥመካ ከሎ ንጥዕናኻ ኸንሕሉ ፍቓደኛታት ክንከውን፡ ክንጥቀመሉ ወትሩ ኸንሓትት ኢና።

ንዝኾነ ካብቲ ዝኣከብናዮ ሓበሬታኻ ካብቲ ዝኣከብናሉ ምኽንያት ብኣተፈልየ ክንጥቀመሉ እንተ ደሊና ስለምንታይን ብኸመይን ከም እንጥቀመሉ ከነፍልጠካ ኢና። ንኣብነት ሓበሬታኻ ኣብቲ እንገብሮ ምርምር ወይ ፖሊሲ መንነትካ ብዘርኢ መገዲ ኸንጥቀመሉ ንደሊ እንተ ኼንና ወትሩ ክንሓትትን ፈለማ ድማ ፍቓድካ ከነረጋግጽ ኢና።

ናብ ሓደ ናይ ስካይላይት ወይ ክራይሲስ ዚብሃል ካፊተርያ ምስትበጽሕ ከለኻ ኣብ CCTV ክትቐዳሕ ኢኻ። ጥዕናን ድሕንነትን እቶም ምሳና ዚሰርሑ ወይ ዚበጽሑ ሰባት ንምሕላው ከምኡውን ኣብ ቤትና ንዚፍጸም ዝኹነ ይኹን ገበን ንምክልኻልን ንምርካብን CCTV ንጥቀም ኢና። ከምዚ ንገብር እንተ ኣለና (ኣብ ህንጻታትና ብዘለው መሐበሪ) ወትሩ ክንነግረካ ኢና።

ሓበሬታኻ ኸንእከብ ከለና

እቲ እትህበና ሓበሬታ ምሳና ኣብ እትጸንሓሉ እዋን ኣብ ናይ ኮምፕዩተር ማዕከን-ዳታና ኺእከብን ብሓድሽ ክትካእን እዩ።

ደረጃታት ምእካብ ሓበሬታ መብዛሕትኡ ግዜ፡

- ፩ ንመጀመርታ ጊዜ ምሳና ከትጽንበሩ ከለኹምን ምሳካትኩም ምስራሕ ክንቅጽል ከለናንከለናን
- ፪ ምሳና ኮርስ ከትወስዱ ኸለኹም ወይ ኣገልግሎትና ኸትጥቀሙ ኸለኹም
- ፫ ናይ ርእሰኹም ዘተኣማምን ቤት ምስ ረኽብኩም
- ፬ ደገፍና ኣብ ቀጻሊ ኸም ዘይትደሊ ኸትውስኑ ከለኹም
- ፭ ካብ ኣገልግሎትና ምስ ገዳዝኩም ተወሳኺ ደገፍ ከም ዘየድልየኩም ንምርግጋጽ ብዛዕባኹም ዚገልጽ መዛግብትና ኸነመሓይሽ ምእንቲ ኸንክእል ኣበሬታኹም ከተካፍሉ ምስ ተሰማማዕኩም

ኣበሬታኻ ብኸመይ ከም እንእክብ

ንመብዛሕትኡ እቲ ሒዝናዮ ዘሎና ኣበሬታ ኸትህበና ኢኻ። እንተኹን ግን እቶም ምሳካ ዝሰርሑ ሰራሕተኛታት Crisis ንኣብነት ቀንዲ ሰራሕተኛ ኣብ ናይ ኣበሬታ ማዕከን-ዳታና ብዛዕባኻ ኣበሬታ ክውሰኹ ይኽእሉ ኢዮም።

ካልኣት ትካል ግብረ - ሰናይ ወይ ኣአንጋዲ ሆስቴል ምኽሪ ዝህባ ማእከላት ሰበ - ስልጣን ናይቲ ዓዲ ወይ ኣብ ውሽጢ ናይ ገበን ፍትሒ ኣገልግሎት ዝኣመሰለ ኣብ ወጻኢ ዘሎ Crisis ዘሕለፍካዮ ውድባት ብዛዕባኻ ኣበሬታ ክህባና ይኽእላ ኢየን። እቲ ኣበሬታ ንዓኻ ወይ ንኻልእ ሰብ ካብ ጉድኣት ኬዕቀብካ ዝኽእል እንተ ዘይኮይኑ ወይ እቲ ትካል ኣበሬታ ናይ ምክፋል ሕጋዊ ግዴታ እንተ ዘይብሉ እዚ ኣበሬታ እዚ ብፍቓድካን ስምምዕካን ጥራይ እዩ ከካፍል ዝኽእል።

ብዛዕባኻ እንሕዞ ዓይነት ኣበሬታ

እቲ ሒዝናዮ ዘሎና ኣበሬታ ነዚ ዝሰዕብ ከጠቓልል ይኽእል ኢዩ -

- ፩ ኣድራሻኻ (ኣድራሻኻ፡ ተሌፎንካን ኢ-መይልካን)
- ፪ ብዛዕባ እቲ ኻባና እትደልዮ ዓይነት ሓገዝን ምኽንያታትን ዚገልጽ ኣበሬታ
- ፫ ብዛዕባ ኣካላውን ኣእምሮኣውን ጥዕናኻ ዚገልጽ ኣበሬታ - እዚ ንጥዕናናን ድሕንነትናን ንምሕላውን ግዴታታት ዐቕብ ንምሕላውን ኬድሊ ይኽእል እዩ
- ፬ ምሳካ ወይ ብዛዕባኻ ደብዳቤ ምጽሓፍ - ንኣብነት እዚ ሕጋዊ ናይ ምእካብ መሰል ብዛዕባ ናይ ምሃብ መሰልካ ዚገልጽ ደብዳቤታት ኪኸውን ይኽእል እዩ
- ፭ ንዝኹን ይኹን ይብጸሓኒ እዩ ትብሎም ወጻኢታት ንምድጋፍ ዚሕግዝ ኣበሬታ
- ፮ ናይ መንግስቲ ረብሓታት ንምርካብ ዘሎካ ብቕዓት
- ፯ ዝቐረበ ዘመድካን ህጹጽ ኣድራሻኻን
- ፰ ብዛዕባ ዜግነትካ ዚገልጽ ኣበሬታ
- ፱ ብዛዕባ እቲ ናይ ቀደም ሰራሕካ እንተላይ ብዛዕባ ብቕዓታትን መዛግብቲ ስልጠናኻን ዚገልጽ ኣበሬታ
- ፲ ብዛዕባ ዘይተኸፍሎ ገበን ወይ ብዛዕባ እቲ ግዳይ ገበን ዝኹንካሉ ዚገልጽ ኣበሬታ
- ፲፩ ዚድግፉኻ ሰራሕተኛታት Crisis ዘዳለውዎ ሰነዳትን ኢ-መይልን

ኣበሬታኻ ኸንደይ ዚኣክል ጊዜ ኢና እንዕቅድ

ንመብዛሕትኡ ብሕታዊ ኣበሬታኻ ኣገልግሎትና ምጥቃም ምስ ኣቋረጽካ ክሳዕ ክልተ ዓመት ኸንዕቅድ ኢና። ሓድሓደ ጊዜ ንነዊሕ እዋን ክንዕቅድ የድልየና ይኸውን እዩ። እዚ ዘይተለምደ ነገር ኢዩ፡ እንተኹን ግን ሓደ ናይ ወጻኢ ማሕበር ነቲ እትጥቀሙሉ ኣገልግሎት ገንዘባዊ ሓገዝ እንተድኣ ሓጊዙና ንንውሕ ዝበለ ጊዜ ዝርዝራት ክንሕዝ ክሓቱና ይኽእሉ ኢዮም።

እቲ ኸልተ ዓመት ዚወስድ እዋን ምስ ኣብቐዑ፡ ንብሕታዊ ኣበሬታኻ ምእንቲ ኣብቲ ንጠንቂ ግዳም ሓደርነት ብዚምልከት ዝገበርናዮ ምርምርን ትንተናን ምእንቲ ክሕግዝና ከምኡውን ንሰባት ኣብ ምሕጋዝ ብዛዕባ ዜሕድሮ ጽልዋ ምእንቲ ኸንዕቅድ፡ ንብሕታዊ ኣበሬታኻ በዚ መለለዪ ብዘይብሉ መገዲ ኸንዕቅድ ኢና።

ናትካ መሰላት ከምኡውን ናትካ ሓበሬታ

ሓበሬታኻ (ዳታ) ብኸመይ ኣብ ጥቕሚ ከምዝውዕል መሰላትን ቍጽጻርን ኣሎካ። ነዚ ንክትገብር ዚሕግዘካ ሕግታት ሓፈሻዊ ስርዓት ሓለዋ ሓበሬታ ዓባይ ብሪጣንያ (GDPR) ከምኡውን ሕጊ ሓለዋ ሓበሬታ 2018 እዩ።

እዚ ሕግታት እዚ ኸምዚ ዝስዕብ ዝብል ትርጉም ኣለዎ፡

- ② ንኹሉ እቲ ብዛዕባኻ ዘሎና ሓበሬታ ኸነርእየካ ክትሓትተና ትክእል ኢኻ
- ② ጌጋ ኹይኑ እተሰምዓካ ዝኹነ ይኹን ነገር ክንእርም ክትሓትተና ትክእል ኢኻ
- ② ንብሕታዊ ሓበሬታኻ ኻብ ስርዓታትና ኸንድምስሶ ክትሓትተና ትክእል ኢኻ፤ ይኹን እምበር ንኣብነት ንጉዕዞ ዜድሊ ወጻኢታት ክንመልሰልካ እንክእለሉ እዋናት ኪህሉ ይክእል ስለዝኾነ፤ ብዛዕባ እቲ ንዓኻ ዝኸፈልናሉ ክፍሊት ዚገልጽ ዝርዝር ሓበሬታ ብሕጋዊ መገዲ ኸንሕዞ ኣሎና
- ② ሓበሬታኻ እንእክበሉን እነዐርየሉን ምክንያታት ከም ዘየሓገጥካ ክትነግረና ትክእል ኢኻ
- ② ዚክኣል እንተ ኹይኑ (ከምኡውን ኣብ እተወሰነ ኹነታት) ሓበሬታኻ ናብ ካልእ ተመሳሳሊ ኣገልግሎት ዚህብ ሰብ ኪመሓለፍ ክትሓትት ትክእል ኢኻ
- ② ሓሳብካ ክትቅይር ትክእል ኢኻ፤ ሓበሬታኻ ኸነዐርን ክንዕቅብን ፈቓድካልና ኢኻ፤ ኣብ ገሊኡ ኹነታት ነዚ ፍቓድ እዚ ክትስሕቦ ትክእል ኢኻ
- ② ንሕግታት GDPR ወይ DPA 2018 ዝጠሓስና ኹይኑ እንተ ተሰሚዕካ ክትጠርዕ ትክእል ኢኻ።

ብኸመይ ከም ትጠርዕ

ብዛዕባ ዕቕዓ ሓበሬታ ዚቐርብ ጥርጉን ብቤት ጽሕፈት ኮሚሽነራት ሓበሬታ መንግስቲ ኺፍታሕ ይከኣል እዩ። ኣብ <https://ico.org.uk/concerns/handling/> ክትረኽቡም ትክእል ኢኻ

ይኹን እምበር ኩሉ ግዜ፡ ፈለማ ኸንሕግዘካ ኢና እንደሊ። ስለዚ በቲ ሓበሬታኻ ኣብ Crisis ዚተሓዘሉ ዘሎ መገዲ ዘይትሕጉስ እንተ ኹንካ ፈለማ ነቲ ኣብ ማእከል ሰካይላይት ዘሎ ዳይሬክተር ኣዘራርቦ።

እቲ ናይ ሓበሬታ መከላኸሊ ሓላፊና በሽርሊ ኣዳምስ-ረይናልድስ እውን ክትሕግዘካ ትክእል እያ። በሽርሊ ኣብ ርእሲ ቤት ጽሕፈት ለንደን እያ ትርከብ። ናታ ኢመይል እዚ ዝስዕብ እዩ፡ data.protection@crisis.org.uk

ሕጋዊ መጠንቐቕታ፡- Crisis ዝበሃል ሓበሬታ ዚቋጻጸር ሓበሬታ ንዕላማ DPA 2018ን ናይ ዓባይ ብሪጣንያ GDPR እዩ።